

Stev. 19

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 13. Maja 1910

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto IX

Razgled po svetu.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

V ogrskem mestu Versecu ste bili dve osebi ubiti — žrtve volilnih kraloval. Bivšega premirja grofa Tisza je ljudstvo ka menalo, ko se je vračal v spremstvu vladnega tajnika Kozy iz nekega shoda s Satoralja-Ujhely.

Dunaj. Preteklo nedeljo je množica ločenih katoliških mož in žena pred državnozborskim poslopjem na Fransenringu vprizorila velikansko demonstracijo, zahtevajoča, da se prepoved zopetne ženitve oziroma možitve ločenih katolikov iz obč. držav. zakonika črta ter da se jih postavi na isto stališče s pripadniki drugih veroizpovedi.

Sedaj se uradno poroča, da bo cesar Fran Josip koncem tega meseca v spremstvu več ministrov obiskal Bosno in Hercegovino. Cesar bo dalj časa ostal v Sarajevu in Mostaru. Bosnija in Hercegovina sta bili dne 7. oktobra 1908 k Avstriji priklopljeni.

RUSIJA.

Ruska vlada je ustanovila nekak časnikarski zavod, ki je podrejen ministrstvu za zunanjega dela, kateremu bo načeloval sin pariškega poslance, Jurij Nelišov. Rusija hoče na vsak način stopiti v zvezo s zunanjim svetom, pri vsem tem pa je njen glavni smotter, da med zunanjim svet raztroši lažnjiva, za rusko vlado koristna poročila. Ta urad pač ne bo povročil o kritosti krvoljene bande na russkem dvoru.

NEMČIJA.

Cesar Vilhelm, nečak umrlega angleškega kralja Edwarda je odločil, da se ne bo vdeležil banketov, prirejenih prigodom obiskova Roosevelta v Berolinu. Tudi ga ne bo sprejel v izraz sožalja za umrlim stricem.

FRANCIJA.

Volitve na Francoskem so še precej uspešno izpale. Delaveci so si pribovali 14 sedežev v državnem zboru. Izmed 196 deputov je 116 vladnih privržencev, 44 socijalistov in 36 desnice. Vlada je zgubila 14 sedežev, socijalisti pa so si pridobili 14, druge stranke ostanejo pri starem.

Count Boni de Castellane je pogorel. Na njegovo mesto je bil zvoljen radikalni republikanec Péchéod. M. Jaurès, vodja socijalistov je bil zopet zvoljen.

ITALIJA.

Družba izobražbe in prosvete za južni del polotoka, katera obstoji komaj eno leto je storila že veliko za izobražbo ljudstva v Calabriji in obč. celi južni Italiji. Ta družba uspešno deluje med hriboveci ter jih pred vsem izobražuje v poljedelstvu in kjer je močce ustanovila javne čitalnice in šole.

Do sedaj ni vlada še ničesar storila za prospeh družbe in vse stroške so trpeli člani in ko hitro se snide državni zbor bo družba zaprosila vlado za državno pomoč.

Res zadnji čas je bil, da se je nekaj storilo za te nesrečne in tužne pokrajine. Omenimo naj, da ravno v teh pokrajinal dominiira rim. kat. duhovščina in to pole.

Zakasnelo poročilo iz Genovejavla, da so dne 6. maja po vsej Italiji obhajali 50. letnico odhoda Garibaldia in 1000 mož broječe čete na otoku Sicilija.

Garibaldijev pohod je bil eden najznamenitejših, katere bilježi zgodovina. S peščico mož šel je pogumni Garibaldi v brlog tigra "Bomba", kralja italijanskega,

se vkral pri Marsalla na sicilski otok in razvil ustaški prapor. Vse prebivalstvo otoka, izvzemši duhovnik in aristokratov, se mu je pridružilo. Kraljeve čete na otoku je ali pognal v beg ali jih pa zajel. Na to se je podal na celino in umičil gospodstvo Bourbonov v Neapelju. Tudi papež je zugbil večji del svoje države. S tem je bilo združenje Italije skoro spopolnjeno.

ANGLEŠKA.

Kralj Edward VII. kateri je umrl v petek ponoči, 6. t. m. v starosti 68 let bo pokopan v Windsoru dne 20. t. m. Njegov naslednik je Jurij (George) V. princ of Wales, sin umrlega kralja Edwarda in kraljice Aleksandre.

Po čelem kraljestvu žaljujejo podložniki za obče priljubljencem kraljem, kateri je bil v vseh oziroma demokrat in najznamenitejše je to, da so politične fakcije sklene nekačo premirje, tako da bo zadeva med poslansko in gospodarsko zbornico počivala določen čas.

George V. je prevzel vladne zavjeti v soboto popoldan s tem pa še ni rečeno, da bo George kralj Velike Britanije, zato morajo priljubiti governerji vseh glavnih mest raznih provinc in radi tega tudi se sedaj še ne ve, kedaj bo novi kralj kronan. Gotovo pa je, da George postane kralj, ker priljubljen je vseh in predvsem v New Yorku, kjer je bil včasih veliki favorit.

Seveda sedaj se družba izgovarja in zvraca vso krvido na mrtve premogarje, od katerih je ena sedurna nedorastla in komaj ali pa ne dosegla 16 let.

Reči se mora, da država Alabama je ena onih kapitalističnih držav, v kateri se ni unija prodrla in v kateri se uniske organizacije preganja in meče v mestne zapore.

Katastrofa je zopet hud udarec za marsikatero vdovo in sirot, nesreča podobna gorju in bedi občasu Cherry katastrofe, kjer je precejšnji del vseh žrtev močno poškodovan.

Družba "Rdeči križ" je na priporočilu izjavila, da se ne bo spreminjala ime na Viktorijo in še posebej ugibalo na kaj namen se bi dalo uničiti unije.

Brat P. J. McArdle, mednarodni predsednik A. A. of Iron, Tin and Steel Workers, katera ravno sedaj zboruje v Fort Wayne, Ind. je žrtev eksplozije. Tako so glasi osebna brzjavka, katero je McArdle prejel v Fort Wayne.

Nesrečnik je bil "foreman" v premogovku in je imel dobro mesto pri družbi. Predsednik McArdle je zapustil zborovanje in se podal na mesto nesreče.

Zadnjo nedeljo pripetila se je velika razrelba smodnika v smodnišnici General Explosive Co. of Canada v Hull samo eno milio stran mesta Quebec. Blizu tovarne so igrali ameriško igro "base ball" katero je opazovala velika množica občinstva. Kaj naenkrat so opazili, da smodnišnica igra vrednosti 30 milijonov frankov ali \$6,000,000. Vandervelde trdi, da to so one obveznice, katerih se ni moglo najti pri prevzetju države Kongo. Država bo skušala dobiti te obveznice nazaj.

BELGIJA.

Znani socialistični poslane Vandervelde, je izjavil v odprttem pismu, da je umrli kralj Leopold dan pred operacijo s posredovanjem barona Snoy izročil svoji ljubici, baronici Vaughan Kohog obveznice v vrednosti 30 milijonov frankov ali \$6,000,000. Vandervelde trdi, da to so one obveznice, katerih se ni moglo najti pri prevzetju države Kongo. Država bo skušala dobiti te obveznice nazaj.

ŠPANSKO.

Glasom nekoga poročila bo imel premir Canalejas v poslanski zbornici 225 glasov na razpolago, med tem ko imajo konservativci 98 sedežev, republikanci 46, katalisti 8, katalonce 8 in neodvisni poslanci pa 11.

COSTA RICA.

St. Jose, 11. maja. Predsednik republike Costa Rica, general Ricardo Jemínez, je takoj po nastopu urada prevzel v lastno oskrbo rešilno delo od potresu posredovanega mesta Cartago ter ob enem uravnal vse potrebito za rešilna dela v mestih Paraíso, Orisi in Paracito, katere je potres tudi zadel.

V Cartago je nekaj nad 1500 ljudij ubitih v ostalih mestih pa se računi število žrtev nad 1000.

Bati se je raznih kužnih bolezni in to temveč ker dež lije že par dni neprestano, tako da je težava odstraniti razvaline in pokopati ubite. Ljudstvo trpi na poškodovanju.

OPREMLJENA SOBA, na prijaznem prostoru, za dva gospoda, se odda v najem. Tozadenvno se je obrniti na Andy Sila, 1332 So. 7th st., St. Louis, Mo.

Delo in štrajk.

Že zopet razrelba.

Zadnji teden je ravno ko je bil list v tisku došla vest, da je v premogovem dovu št. 3 Palos Coal & Coke družbe nastala grozna razrelba, ki je ubila 50 belih in 150 črnih premogarjev. 2300 črnih podložnikov pod zemljo vneli so se strupeni plini, ter so eksplodirali tako strašansko močjo, da nobeno živo bitje ni ostalo pri življenju. Za rešilnimi deli so takoj začeli, toda do sedaj se je posrečilo rešilna moštva na površje prinesiti samo okoli 50 trupelj. Državni pregledniki so en teden pred eksplozijo izjavili, da premogovnik je nevaren, toda družba je vključila nadaljevanja s operacijo. Seveda sedaj se družba izgovarja in večji del svojega življenja je bil na morju. Še le po smrti svojega brata, ko je automatično postal princ waleški, se je posvetil politiki in študiranju državljanstva. V drugih ozirih pa je obč. prejel priljubljen, s posebnimi njegovimi sproga Marija, katera si bo spreminjala ime na Viktorijo in še posebej rabi imenom Marija je baje nesrečno. Mati naslednika, Aleksandra, sproga umrlega kralja Edwarda bo dobila letno \$350,000 penzionata.

Naslednik George V. je 44 let star. Velika senzacija je zavladala v katoliških krogih vsled tega, ker se prestolonaslednik Jurij brani, da bi po starem običaju izrekel prisego češ, da verske ceremonije in klicanje boga na ponovo ne se strinja z duhom časa. To nas spominja na kronanje Napoleona. Napoleon je sicer povabil papeža, da pride na slavnost in ko je izrekel svojo obljubo, si je sam krono posadil na glavo. Navada je bila, da je sam papež kronal kralje in cesarje.

Doslednost in odkritosrčnost angleškega prestolonaslednika Jurija je hud udarec za katolici.

BELGIJA. Zadnjo nedeljo pripetila se je velika razrelba smodnika v smodnišnici General Explosive Co. of Canada v Hull samo eno milio stran mesta Quebec. Blizu tovarne so igrali ameriško igro "base ball" katero je opazovala velika množica občinstva. Kaj naenkrat so opazili, da smodnišnica igra vrednosti 30 milijonov frankov ali \$6,000,000. Vandervelde trdi, da to so one obveznice, katerih se ni moglo najti pri prevzetju države Kongo. Država bo skušala dobiti te obveznice nazaj.

ŠPANSKO. Glasom nekoga poročila bo imel premir Canalejas v poslanski zbornici 225 glasov na razpolago, med tem ko imajo konservativci 98 sedežev, republikanci 46, katalisti 8, katalonce 8 in neodvisni poslanci pa 11.

COSTA RICA.

St. Jose, 11. maja. Predsednik republike Costa Rica, general Ricardo Jemínez, je takoj po nastopu urada prevzel v lastno oskrbo rešilno delo od potresu posredovanega mesta Cartago ter ob enem uravnal vse potrebito za rešilna dela v mestih Paraíso, Orisi in Paracito, katere je potres tudi zadel.

V Cartago je nekaj nad 1500 ljudij ubitih v ostalih mestih pa se računi število žrtev nad 1000.

Bati se je raznih kužnih bolezni in to temveč ker dež lije že par dni neprestano, tako da je težava odstraniti razvaline in pokopati ubite. Ljudstvo trpi na poškodovanju.

Dobil častno kolajno.

Iz Pana, Ill. se poroča, da je Matevž D. Robinson dobil od Carnegieje komisije srebrno kolajno in \$1000 v zlatu za njegovo delo v nekem ondtnem rovu, ki je rešil življenje 17 premogarjev.

NAČRT ZATIRALCA UNIJ.

Ker so našli, da je industrijska zavarovalnina, katero upravlja delodajale, dobra metoda za zatiranje unij, je narodna zveza tovarnarjev, koji stoji na čelu John Kirby, tovarnar v Dayton, O. sklenila, da se na prihodnjem zborovanju, ki se prične prihodnjem pondeljek v New Yorku in na kateri bo nekaj nad 3000 delodajalcev prisotnih, sklene da delujejo na to, da vsaka država in datorska zavarovalnina se pošteje za zavarovalanje in na ta način pomore uničiti unije. Kirby je že poskrbel, da so korporacijski odvetniki izdelali načrte, ter vsakega ljudskega zastopnika o "dobrotah" te namere in zavarovalnina obvestili, da bo ja govorito glasoval v prilog tovarnarjev.

Izdelovalci so "znašli", da je 50,000 delavcev vsako leto ponosrečenih, kar stane razne izdelovalcev nič manj kot \$250,000,000. Seveda izdelovalcem je malo manj, kar zmanjšali svoje stroške.

Na konvenciji izdelovalcev se bo še posebej ugibalo na kaj namen se bi dalo uničiti unije.

Prijeti radi umora.

Iz Greensburga, Pa. se poroča, da je koronerjeva porota zagrabilna nad dvajset deputi šerifov radi smrti nekoga Paula Reno, premogarja, katerega so deputi, tako toži koroner, usmrtili. Vsih dvajset deputov so zaprli, kjer čakajo obravnave. Pričakuje se, da bo še en drug premogar vsled v spodaj dobljenih poškodb umril.

Zadnjič smo pisali na kak surov način se vedejo kozaki in deputi in da izzivajo mirne štrajkarje. Ker pa le niso dali miru so se delavci postavili v bran temu izzivanju in pričel se je pretep. Koroner obtožuje šerife, da so ti krivi, da je prišlo do pretepa. Vendar se je dobil pošten uradnik, dvomimo pa, da bi se tem deputijem od strani kazenskega sodišča kaj žalega storilo.

Delavski prijatelj.

Zopet enkrat se je izjavil božji hlapec o bojnem sredstvu organiziranega delavstva, kar pa je zelo ponosrečevalno za delavstvo. Požar še ni popularna omejena in je napravil velikansko škodo v gozdovih. Najbolj prizadeta je pri tem Chicaška tvrdka Heinze lumber Co. Že sedaj nastala škoda vsled požara se ceni na milijone in ako ne bo dejša kmalu, bo ves severozapad v nevarnosti.

Požarne brambe iz okolice in mest se trudijo, da požar omeje ter navduši v zvezdne patronami še bolj vzemiri tolpo in jo pomnoži.

Ta pobojni božji hlapec in služba "ljubezni do bližnjega" bi potemščil najraje videl, da bi se na delavce takoj s svinčenkami streljalo! Grda laž, da je v vsakem štrajkarju slast po prelivanju krvi in moritvi in ta laž, ki prihaja iz ust Kristovega naslednika zasluži občno sodbo. Recemo le: Duhovništvo ni nič drugo kot dopadljiv v zvez služabnik moralno in nravno propalega kapitalizma. Kaj bi se zgodilo s delavskim organizatorjem, ki bi se v javnosti izrazil, da naj delavstvo redkodajek kaj sliši o teli nezgodah. Konzul zahteva od svoje vlade, da stori prepotrebne korake, sam pa se je v brutalnem postopanju proti svojim podložnikom s svinčenkami strelja na Washington pritožil.

Slovenska Svobod misel Podp. Zveza

USTANOV.
1908
INKORPORINANA
1909

Chicag.
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAIŠEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljatve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

STRAH PRED NEZNANIM.

Daj človeku upanje in ko si to storil, da si mu nekaj, za kar se bo trudil. Ko bi ne bilo dokazov, da vključi črto in originalnem gremu, ljudje v resnici postajajo pametnejši in boljši, ne bi bilo vredno delati za bodoči razvoj.

Malo študiranje znane zgodovine kometa, ki sedaj drvi z neznanico hitrostjo proti naši zemlji, dokazuje, da človeška bitja v resnici postajajo pametnejša in boljša.

Trud velikih mož raznih stoljetij ni bil zastonj. Neznanica nevednost, rodeča strah in nemir, je pregnana. Strah pred neznanim več ne sili človeka v obup in samomor, kakor je delal v časih prejšnjih kometnih obiskov, ko je, svetec se kot goreč meč v nebeškem svodu strašil ljudi, gonejih v jame, kjer so ostali tresoč se, dokler ni STRAH zopet odšel.

Danes vemo, da komet pride, če prav ga še ne vidimo. Mi vemo, da naš planet bo dne 18. ali 19. t. m. letel skoz kometov rep, ki bo kmalu zgledal na višavah kot velika goreča metla.

In ljudje se ne boje. Mirno gredo na delo in po svojem poslu, brez strahu, kot da se ne bi nič izvanrednega godilo. V vsaki civilizirani deželi bo ljudstvo opazovalo ta nebeški prizor v času svojega priznanja in ne, v kateri naš planet udre skoz pot njevega plina bo devet in devetdeset izmed sto ljudi spalo tako mirno, kot jim bo dopuščala njihova vest.

Nihče se ne boji več planeta. Strah je zginil liki onemu, radi katerega se je človek klanjal bogovom, vrzel v čarovnice in se bal duhov. Človek je spoznal, da vsa ta božanstva in nadnaravna bitja so stvarstvo človeških možgan in nevednosti.

Pregon strahu pred kometom je vzel trud stoljetij in tisočletij. Davno pred to dobo znamenitega mehaničnega napredka, dolgo pred iznajdbo električne luči ali motorjev, ali parnih strojev, brzojava in telefona so veliki ženiji kot Newton in Halley študirali vsemire in pokladali temelj sedanega znanstva teles, ki zaznamujejo prostor v taki daljavi kakor jo je moči opazovati s najmočnejšim teleskopom.

Halley, Newtonov priatelj in svetovalec, je posebej študiral komete, spektakulare prebivalce univerze, za katere se je vedelo, da ne zasledujejo svoje začrtane poti, ki ne izvršujejo nobenih znanih zakonov, ki se pokažejo ob nepričakovanim času in napolnje človeška bitja s strahom in začudenjem.

Halley je znašel, da skoro vseh 75 let je neka nebeška prikazan plašila zemljane in po daljnem preiskovanju je prišel do zaključka, da te panike je povzročil ponavljajoč obisk enega in istega kometa.

Potem, s pomočjo Newtona, ki je malo za tem našel zakon gra-

ter oznanjevali konec sveta — njegovo popolno vničenje v plamenu.

Halley je pazno študiral pisane in legende, ki so se vrstile okoli kometov in katere je zdavnajna bilježila. Po daljšem študiranju je prišel do zaključka, da samo eden komet, krožec v eliptičnem tiru okoli sonca je vzrok panikam, ki se dogajajo ob takih skorih enakih presledkih.

Ne oziraje se na druge komete, ki so se prikazali druge čase, je zasledoval zgodovino onega, ki je visel na nebuh v njegovih dobi.

S pomočjo pravil, katere je ustavil Newton je preračunal, koliko bi bil deflektiran v svojem kroženju od teles, katerim se približa, za koliko bi bilo drvenje zakanjenje od teh deflektij in potem je po daljšem računanju javno izrekel svoje prorokovanje.

Ko se je začelo leto 1758 približevati so se zvezodznanci spomnili tega prorokovanja in tako začeli preiskavati nebeški svod. Kometa niso nikjer mogli zaslediti.

Nek astronom-farmar, po imenu Palič je dne 21. januarja 1859 par mesecov kasneje kot čas, za katerega je Halley napovedal, zapazil komet.

Halley je triumfiral. Dasi že davno mrtev in pokopan, je sedaj bilo njegovo ime proslavljeni in ovekovečeno.

Toda strah pred kometom še ni bil odstranjen. Vsak poznejši obisk tega kometa je pripravil svet v nov strah in bojazen. Kaj bi bilo, če bi ta komet zgubil svojo pot in se trčil s našo zemljou?

Spektroskop, s katerim bi se se kometi pokaže, kakor smo prorokovali, okoli leta 1758, nepristranska javnost ne bo zanikovala, da to je prvi odkril Anglež.

Tako je prorokoval Halley v letu 1682. Ne samo, da se je komet res prikazal kot je bilo prorokano, ampak vsakih 75 let je obiskal soleno in našo bližino in nepristranska javnost je od tistega časa naprej poznala ta komet po imenu onega moža, ki je odpril Halley-ev komet ali kateri drugi nebeški tramp.

Pred Halleyevim časom je prihod kometa povzročil splošno zmeščjanje. Vsaka doba je imela svoja praznovnerta, katera po se zdelata smešna poznejšim rodom v brez dvoma je, da se bodo poznejši rodovi smežali nekaterim našim idejam.

Starodavni pisatelji so imenovali komete za meče, perjanice, odbite glave, javeline, pisali so, da so se bliskali kot krvav ogenj ali pa so govorili o njih kot o bliščobi, v katero se ni moglo gledati — lesk v katerem se bi dalo opaziti obraz boga, ko bi le človeški oči bile dovolj močne.

V poznejših dobeh so bili ljudje še bolj fantastični, kadar so zapazili komet na nebu. Alfonz VI., kralj portugalski, ko je zapazil nad seboj komet (leta 1664) je zdrljal na balkon, proklinal in rotil mirnega nebeškega potopnika in mu pretil s pištolo. Ni treba še posebej povdarjati, da je repatka mirno nadaljevala svojo pot, ne da bi se ozirala na vznemirjenega in raskačenega kralja.

Najbolj proslavljen je bil obisk Halleyevega kometa leta 1456, to je tri leta po zavzetju Carigrada ob Turkov.

Turki so smatrali prikazen kot krščansko pretenje, prorokovanje propada njihove vere. Obratno pa so kristjani videli v tem znamenju svarilo pred mohamedansko zmago.

Pred tem časom strahu in praznovnerta je filozof Seneca bil nasprotuo idejam svojih sovrašnikov in trdil, da kometi so edino potovalci okoli sveta in da prihajajo in odhajajo v določenih predstekih. "Kometi" je pisal, "se pomikajo enakomerno po poti, odkazani jim od narave". Seneca je rekel, da bodoči rodovi se bodo čudili njegovim sovrašnim, ker niso hoteli vrjeti v sprejeti resnice.

Imel je prav, dasi je bilo vse človeštvo druzega mnena.

V času ko se je vsako sprememjanje lune smatralo za znak ali svarilo, se je prihod takega dražona na višavah kot je komet načrno smatral za naznajevale mogočnih stvari —. Kar je tipično in nevednosti srednje dobe je fakt, da vsa ta znamenja je ljudi ponavljajoč obisk enega in istega kometa.

Kedar list sam prečita, daj ga prijatelju, da čita, morda se nanj naroči.

RAZNO IN DRUGO

Novega dunajskega župana so izvolili, in sicer je bil izvoljen sedanji podžupan dr. Neumayr.

Umrli je štajerski napredni državni poslanec Vinko Ježovnik. N. v. m. p.

Iz avstrijskega državnega zobra, Slovenski poslanec Hribar je interpeliral naučnega ministra gledje prihoda Halleyevega kometa.

Pri občinskih volitvah v Karlovcu so tudi v prvem razredu sijajo zmagali kandidatje hrvatsko-srbske koalicije in sicer brez protikandidatov.

Svetje v jarku. Om dan se je peljalo osem vozov svatov od poroke pri Sv. Juriju ob Ščavnici domov v Bohinječce. Konja pri prvem vozu sta se splašila in pada v vozom in gosti vred v jarek. Vsled tega so se splašili tudi ostali konji in v kratkem je bilo šest vozov v jarku. Posestnik Franec Horvat si je dvakrat stril nogo, drugi svatje so pa tudi bili več ali manj poškodovani.

Petdesetletnica pesmi "Naprej, zastava Slave!" Letos bo 50 let, odkar je bila zložena in se prvič pjevala slovenska himna. — Odbor "Glasbene Matice" je v zadnji seji sklenil, da se tem povodom jesenj priredi skladatelju in čestnemu članu "Glasbene Matice", gospodu Davorinu Jenku česten večer. Prvič se je pesem pjevala 23. oktobra pred petdesetimi leti. — Zložena pa je bila na dan 16. maja.

Ze zopet — romanje! Slovenski duhovni gospodje pridno prepričajo vlogo ljudstva za prorjanje v Jeruzalem, torej v sveto deželo. Moj bog, slovenski kmetje imajo vendar doma cerkvijo in božjih potov odve. Non monumenta, ma polenta! Kruha, kruha dajte ljudem! Kaj jih po nepotrebni izžemate ter vlačite zadnji groš iz njihovih žepov?! — Pa kaj to mar črnim osrečevalcem slovenskega naroda!

Zračne ladje na Avstrijskem. Po poročilu "N. Fr. Pr." bodo gradili na Avstrijskem z zasebnimi sredstvi dva velika balona. — Nadporočnik Mannsart, ki je podpoveljnik avstro-ogrskega vojaškega zrakoplova "Parseval", je sestavil tudi načrt za motorjevo zračno ladijo, ki bode 90 m dolg zrakoplov z največjim premesom 13 metrov. Gonilna sila bi nadprtjevala 135 konjskih moči. Zrakoplov bodo rabili za vojaške namene in za potnike.

Zvezodznanci in učenjaki so znašli, da bo zemlja v resnici letela skoz rep Halleyevega kometa v tem mesecu, ker je pa sedaj znano, da tvarina, ki tvori rep je tanjša kot najtanjši plin, ki plava v zraku, se svet nicesar ne boji. Zemlja je šla skoz kometen rep že prej in samo astronomi so vedeli, da nekaj nenavadnega se je zgodilo.

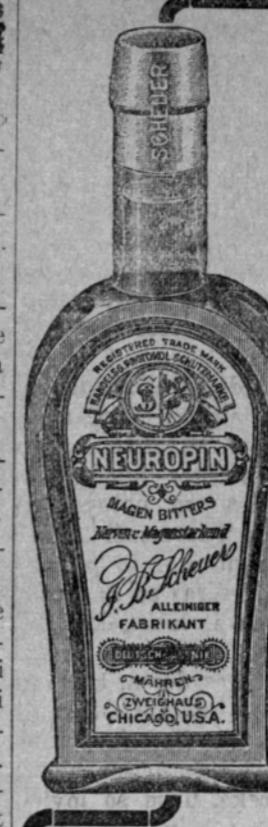
Kar se kometu tiče je strah pred neznanim zginil.

Prigoditi bi se znal jeden iz miljon sličev, da bi se komet in zemlja trčila in ker glava kometa ne stoji iz trde (solid) tvarine, ne bi tako trčenje zemlji storilo nobene škode.

V tem članku o kometu je dovolj materijala za upanje o boljših rečeh na svetu. Čudovita dela zvezodznancev od Halleyevega časa naprej so prinesla mirena prebivalcem tega planeta v teh dneh, ki bi drugače bili napolnjeni s strahom in prorokovanjem.

Pravica žensk v Rusiji. Ruski naučni minister je predložil dumi zakonski načrt, s katerim se ženskam, ki so dovršile vsečanjne študije na kaki inozemski univerzi, daje pravico, da polagajo na russkih vsečanjih naknadne izpite, ki jim daje v učenih poklicih enako pravico kakor moškim in jih pripošča tudi kot profesorice. — Kakor se vidi, je v nekaterih ozirih Rusija vendar le bolj napredovala, kakor naša ljubljiva Avstrija. Tam se ženskam o pravicah, ki jih dobe sedaj v Russiji niti ne sanja.

Karl May — razkrinkan kakor slepar, tat in ropar. Nemški pisatelj Lebins je pisal operni pevki Scheindl pismo, v katerem imenuje znamenega pisatelja potopisih romanov Karla Maya navadnega žiteljice. May je vsled tega vložil tožbo proti Lebinsu, ki pa je nastopil dokaz resnice. Razprava, ki se je vršila v Charlottenburgu, je dokazala, da je bil May že predkazovan s kaznimi do 4 let zapora radi goljutij in tatvin. V mladih letih je bil roparski glavar in je izvršil na Severočeskem več ropop. Lebins je tudi dokazal, da May ni nikdar prišel izza nemških mej in da so vsi njegovi potopisi predzreni plagijat in švindel. May igra v svojih spisih velikega katoličana in moralista ter je pisal svoje romane v znani katoliški družinski list "Deutscher Hausschatz".

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na amerški trg leta 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebujočih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krvi in grizavici. Priporoča se za preganjanje plinov iz drobj. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

**J. B. SCHEUER CO.,
IZDELLOALEC
158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois**

GARANTIRAMO DA
JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenčko vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdnjo spanje in Vam ponovi potr sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kar kor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

**Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT**

158 W. Kinzie St. Chicago, Ill.

Izdajujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domaćih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.

Imamo veliko zalogu trdih in mehkih klobubov.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

Z A AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

Z A EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO. CHICAGO, ILL.
1518 WEST 20TH ST.

Pri spremembu bivališča prosimo naročnike
da nam natančno nazzanjejo poleg Novega tudi
STARO naslov.

231

REV. MYRON REED.

V današnji izdaji hočemo podati našim čitateljem predigo, katero je držal Rev. Myron Reed. Dasi je Myron Reed zapustil to dolino solz pred enajstimi leti, vendar so besede, ki jih je takrat izrekel, živa podoba današnjih položajev. Reed je bil eden najnadarenejših mož v Ameriki. In dasiravno je nosil talarje vendar proiskoval na industrijskem polju. Reklo se bi lahko, da skoro pri vsaki predigi je posegi dol do navadnega ljudstva, sliškal bedo in trpljenje, ki je potopilo svet in se taknil industrijskega sistema, ki nima ne duše, ne sreča.

Bil je odprt in je brez strahu povedal svoje mnenje in misli, povedal je resnico, dobro vedoč, da pomeni zanj trpljenje.

Reed je pokazal svojo zvestobo delavskemu razredu in se ni nikoli skrivil, kendar je bilo treba dvigniti glas za pravico. V letu 1894 je bil Rev. Myron Reed župnik v jedni denverski najodličnejši farni. Njegovi farani so tvorili smetano kraljevskega mesta planjave. Stolp njegove cerkve so bili napolnjeni s aristokracijo glavnega mesta. Toda fakt, da je bil od te aristokracije plačani sluga, ga nikakor ni zadrževal, da ne bi pobijal napake in bedo, ki jo je povzročeval ta priviligirani razred, ali da ne bi proklinal sistema, ki rodil človeško tugo. Ljudje v Coloradi se še spominjajo njegove predige, ki je marsikatero lice združene moći kapitalistov porudila.

Ravno v tem času so se premogarji v Creeple Creek okrožju bori s operatorji za osemurni delavnike in \$3.00 dnevno plačo. Operatorji so se branili na vse načine. Okraj El Passo je bil pod kontrolo operatorjev, armada 1200 mož je bila naenkrat organizirana, katero je vodil šerif proti onemu zgodovinskemu mestu v Coloradu, zvanem "Bull Hill". Na ono spominsko nedeljo, ko je Reed držal predigo, radi katere se je moral posloviti od svojih faranov, je ljudstvo pričakovalo spopad med barikadiranimi rudarji in brigado šerifa Bowers. Položaj je bil kritičen in Myron Reed je v svoji zgornosti vskliknil: "My heart is with the miners today on Bull Hill. (Moje srce je danes s rudarji na Bull Hill.)"

Ameriški tramp se je pojavit istodobno s ameriškim miljonarem. Eden iz med teh bo ugonobil družega, ako prej inteligentna družba mirnim potom obeh ne odpravi.

Trampa poznam. Zvonec na duřih ima čuden zvok, ne tak kot kendar pišmonoš pozvoni, ne, to zvonenje kaže, da nekdo zvoni, ki je obupan, negotov, ker tramp je obupan, negotov in ne ve na kake ljudi bo naletel. On ne ve, če tam stanejo krščanski ali paganski ljudje. Vrata se odpro in tramp vstopi. Svetinja ima zapečetno pot vratom, palce mu zija iz čevljev in pete so nazaj zdrsan. Prehlanjen je in prost dela. Mogoče, da se laže in vse kar jaz vem to, da ne morem dokazati.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

konečno rek sv. Pavla: "Kmetje, ki obdelujejo naj tudi vživajo sad svojega dela."

V svojem življenju zastal sem prave cigane v Evropi in Ameriki. Oni niso trampi. Imajo dobre konje, vozove, šotorje in dobro zdravje. Oni tvorijo pleme, bratstvo popotnikov. Kupčujejojo in barantajo s konji in prorokujejo srečo. Življenje na cesti in prostem, jim ugaja.

Imamo pa tudi ameriškega staromodnega cigana. Srečeval sem ga v Indiani. Njegovo življenje je pot in pot ter zgleda, da je rojen proklet za potovanje. Veden je na potu izvzemši po zimi, ko se kola ne morejo premikati po blatu. Zmiril so na potre cilja. Cigan je lakoničen. Če preišče njihova imena najdes, da so Amerikanci brez doma, ker vidijo jih povsod, v Indiani, Missouri, Arkansas itd. Zadnje poletje jih sem videl v šotoriču blizu Bear in Elk reke. Tam so lovili ribe, streljali divjadi, ne zmenile se od kod so prišli in kam bodo.

Iz iger "Beggar Opera" in "Jolly Beggars, povzamem, da tramp ni nič kaj novega na svetu. Vesel berač na Škodskem je stoljetega zgubil držaj domače grude, šel je po svetu, pobral mrzlo hrano in zvečer je prespal kjerisodobi in si ogrel mrzle ostanke. Ljudje starega sveta, nesrečni prestopniki na obrazu zemlje so na čuden način prišli v Ameriko. Tu je bilo dovolj prostora za človeka in njegovo družino, da si napravi dom. Gotovo da je dovolj prostora, ker vsi ljudje v Združenih državah bi lahko živelj v državi Texas, ko bi bili prijatelji eden z drugim, toda mi smo jo tako zavozili, tako da svet misli da mora iti v Goldfield, Nevado ali pa v Alasko.

Sramota je, da dežela, kot je ta rodi in vrga frampe. Sramota do sreca in intelekta naroda, ki je velik v številkah, toda mal v drugem oziru. Dovoli duhovščine, da je na Zapadu. Ali je še kateri dvignil glas protesta proti moritvi neoboroženih Indianov v Minnesota, Dakoti, Californiji, te velike teme rde trampe, ravno tako kot žito. Ob žetvi farmar potrebuje stotine mož in ko je žetev v kraju odslovi vse razven desetih. Ekstra četa trampov! Njihova oginjača in krese vkljusi od San Francisco do San Diego. Kako življenje! Že sam pogled na trampov napravi človeka, da postane socijalist.

Jaz ne vem zemlje, želim pa živeti ugodno na zemlji. Tramp je dostikrat vnažan, ne počesan in splošno neprijeten. Raztrgana suknja in čevlj na še niso znamenje prazne glave ali pokvarjenega sreca. Jurij Washington v kontinentalni suknji in s pobeljenimi lasmi zre svetu v obraz z viržinskim (ponosnim) občesom, toda naj bi bil ubral pršno pot brez cilja, spal v lovnici, jedel mrzlo hrano in očeta domovine ne bi pognalo njegovo lastno dete.

Sem in tja je prilika nanesla, da sem moral potovati v staro zguljeni obleki, plavi sraje in poklapljenim klobukom in ko sem tak prišel v hotel, da dobim prenočišče, mi je klerk, ko me je ogledal odmenil najslabšo sobo. Zguljena obleka, plava, umazana srajca in poklapljen klobuk so storile, da se mi je preziralo.

S blatom, capami, splošno okornostjo, ovratnikom narobe nataknjenim, pride okornost obnašanja in gorovje.

Trampa poznam. Zvonec na duřih ima čuden zvok, ne tak kot kendar pišmonoš pozvoni, ne, to zvonenje kaže, da nekdo zvoni, ki je obupan, negotov, ker tramp je obupan, negotov in ne ve na kake ljudi bo naletel. On ne ve, če tam stanejo krščanski ali paganski ljudje. Vrata se odpro in tramp vstopi. Svetinja ima zapečetno pot vratom, palce mu zija iz čevljev in pete so nazaj zdrsan. Prehlanjen je in prost dela. Mogoče, da se laže in vse kar jaz vem to, da ne morem dokazati.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

Sledi predigo Myrona Reed, ga bodo čitali predigo Myrona Reed, ga bodo častili kot junaka v boju za človeške pravice in postavili mu spominski venec nemenljivosti, kojega cvetke ne bodo nikoli zvenele.

drugemu delo. Človek, ki ima kak dar, tak dar, tako izurjen, da lahko stori nekatere stvari boljše kot drugi, ima prilagost za življenje. Na svetu so ljudje, ki zna krotiti konje, veter, paro, električno, toda kako malo nas je, da bi lahko z isto izurjenostjo zagrabili drugo delo, ne da bi rabili glodavati??

Pod sedajnim sistemom industrije, si mora mladenič ali mladenka vežbati svoj ženj. Vprašanje pa je, kaj se naj zgodi s ljudmi, ki nimajo nobenega vežbanja? Jaz sam ne vem kaj bi rekел ljudem, kendar me prosijo, da jim naj dam navodila. Tukaj je ozkorben, da se obdelave v države. Ti morci so na prostem, sede okoli ognjišč, pripovedujejo malčičem o svojih junashkih činih — umoru dveh Indijank in malega otroččeta.

Karkoli je današnji Indijanec, za isto smo ga mi beločošči storili. Nesrečnež nosi naš kosmat koc in je meso vladnega bika. Mi pa smo vzgojili Američane, da ga ubijejo, revež pa se umika na ponujne ne vede kam. Sramota za bele strahopetnike.

In ta izvršek človeštva, ki mori neoborožene Indijance je še vedno na prostem in kakor sem čital, so obdravali v Steamboat Springs shod, na katerem so obdravali ta zemeljski produkt. Indijancem smo vkrali zemljo, ker jo ni znal sam obdelovati. Koliko zemljišča je še kateri gozdar ali čuvatelj lava obdelal? Kaj dobrega je storil kateri izmed obeh? Ali nista ona dva najbližja šerifi? Dobro bi b

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: Fran Pazzotta, Madison, Pa. Box 23.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaušar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVINIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

OHIO IN WEST VIRGINIA.

"Cincinnati Post" prinaša vrsto razprav o West Virginijem, karovani na premogarskem podlju in med temi pise tudi na kak način temu tekmuje ta država s drugimi. Med drugim pravi: Ohjisko-premogarsko industrijo goltajo druga države liki kači boja, ki pogolne kuncne. In to je res.

Keder opazuje gibanje operatorjev v raznih državah bo opazil, da so se operatorji v Ohio zadnje čase postavili po robu drugim operatorjem posebno o nim v West Virginiji, katerim načelujejo Baldwini.

West Virginija s Baldwini, sodniškimi prepovedi in brzostrelnimi topovi, je zmagala v pridobitvi najdaljšega delavnika in najslabše plače nad vsem pojem v mehkega premoga.

V letu 1900 so neunijski premogarji v tej državi delali deset ur na dan in dobili po 41c od čiste tone. Premogarji v Ohio so delali samo 8 ur na dan in dobili po 71c od tona. V tem se vidi razlika.

Ne samo West Virginija, ampak tudi zapadna Pennsylvania, Indiana in Illinois imajo večje ugodnosti nad Ohio v oziru cene prevoza. Stefan Elkins in kolegi njegovega tipa na visokih mestih, so dokazali, da imajo posebno vrednost — za velik business. Operatorji v teh državah imajo cene, ki jih odpro vse trge na severu, jugu, vzhodu in zahodu, med tem ko so operatorji v Ohio omejeni na krajevne trge, nadalje na jezerska pristanišča in obmejne kanadske trgovine. In še ta lokalni business jim hočejo iztrgati sodni operatorji.

Velik faktor v tem zajedanju je vloga železnice, ki prevažajo premog, kot n. pr. Hocking, ki ima sama razne premogokope.

Bivši predsednik Roosevelt, nepriškrni prijatelj kapitala je storil kar največ je mogel, da odpravi to kompeticijo, s tem da je izposloval zakon, ki je določal, da železniška družba ne sme kot lastnica premogokopov prevažati premoga iz svojih premogokopov.

Vendar ta zakon so od železnic lastovana sodišča izjavila za neustaven.

Ako pomislimo, da so morali operatorji v Ohio plačati za 150 milij. prevoza isto ceno od tone kot i West virginski operatorji za 250 do 500 milj, tedaj takoj razvidimo kje stojimo. Pri vsem tem pa J. P. Morgan figurira najvažnejšo vlogo in sicer kot lastnik, oziroma delničar raznih železnic in operator premogokopov. Umetno je tedaj, da neodvisni operatorji v Ohio so vsled tega na škodi in da ne morejo kompetirati s operatorji, ki ob enem laste železnice ali pa katem daje železniška družba veliko nižje cene za prevoz premoga.

Iz poročil povzamemo, da v Cincinnati, Ohio, se požge več West virginskega premoga, kot pa domačega pridelka, ki je v bližini. Premog iz West Virginije pride ceneji v Toledo, O. kot pa premog, skopan v bližini. Ta položaj je Morgan primeroma izkoristil, ko je špekuliral na Hocking, da ga dobi v svojo pest. On sam pravi v svojem načrtu in pogodbici: "Zadnja leta je nadomestil West virginski premog domačega na trgih države Ohio. Res je, da se more West virginski premog prevažati večjo daljavo,

dni v letu kot pa njegov tekmed v Ohio. V letu 1908 je premogar v Ohio povprečno napravil 160 dni, med tem ko je oni v W. Virginija delal 220 dni v letu. In tukaj figurira Baldwinov injunction sistem: "Mi ne rabimo prenehati z delom, da poravnamo delavske pritožbe," pravi neki operator v West Virginija in to je gola resnica.

S tem, da kompeticija škodi operatorju v Ohio, je prej ali slej prizadet tudi premogar.

Delavec pa ne bi smel poznavati kompeticije pri delu in zaslужku, temveč bi se moral medsebojno sporazumeti glede plače in dela. To pa se zgodi edino le tedaj, ako so delavci člani dobre mednarodne organizacije. Ko bi bili premogarji v West Virginiji organizirani, se jih ne bi goljufalo pri meri in vagi, delali bi 8 ur in ne 10 na dan, ob enem pa ne bi jemali kruha iz rok svojim bratom v Ohio.

ZAPOVEDI BOŽJE — PO- PRAVLJENE.

1. Jaz sem Gospod twoj Bog, ki te je prideljal iz egiptovske dežele v hišo suženstva, da te lahko vidiš v deželi Myopia (kratkovidnost) v hiši praznoverstva.

2. "Ne imej drugih bogov poleg mene", pravi Gospod Bog Zlatoto; "jaz sem zavidljiv bog in kdorkoli mi ni podložen ga napravim revnega in obupanega."

3. Ne imej v ustih vedno in ponemarnem božje ime; ampak v svoji možnosti, v tvojem podjetju, v napomljeni blagajni, v izrabljajuhi slabih in neoboroženih, ne štej ga po nemarnem, ker Gospod svoje ZLATO je uspevajoč bog.

4. Zapomni si, ne misli na nedeljo posebno v delavnikih! Šest dni v tednu služi svoj kruh v potu svojega obraza, dokler se ne naučiš, kako znoj drugih zate služi. Sedmi dan pa počivaj in posambi na svoje grehe.

5. Spoštuji očeta in mater, da pomorejo do zapeljive zvitosti in postanejo žrtve tvoje nesramnosti in tiranstva. Moder sin je oni, ki si tako zbore starše, ki bodo bogati umrli in pustili za seboj dobro ime in premoženje njenemu, da ga zapravi in onečasti.

6. Ne ubijaj, izvzemši ob času vojne na povelje parlamentov ali če imas dovolj, s čemur podkupiš poroto, korupiraš sodišče in vzdržuješ visoko bando, po domače zvano, odvetnike. Ker lažje je revnemu zlesti čez šivankino uno, kot pa da bi bil bogatin obsojen.

7. Ne prelomi zakona na tak način, da bi svet slíšal, ali kar bi povzročilo, da bi moral iti na sodišče, kjer se razporoke dajejo. Kar storš, stori premišljeno, da se izognes poročevalcev — mazačev, praktičnih katoličanov, kakovšen je Clevelandski psiček.

8. Ne kradni — v malih koliekrah, ker oni, ki vkrade hleb kruha bo zaprt; kedor pa vkrade zemljo, se ga naj časti. Oni, ki nopravi milijon z zviroča, je moder in ubeži; oni, ki javno ukrade cent je pogubljen in naj bo zapri.

Kadar vkradeš, vkradi zadosti, da te bodo sodniki spoštovali, ker zato je bog, ki ga vse časti.

9. Ne pričaj po krivem — ako nisi ženskega spola, ker ženski je dovoljeno lagati, ker ona ne more streljati. Če krivo prispeš za manj kot tisoč šakelov, tvoje ime naj bo raca, če prispeš za manj kot 10,000 šakelov, vsi, ki te poznajo te bodo imeli za bedaka, toda če s svojo krivo prispe dobiti milijon šakelov ali več, postaneš princ v deželi Sibaritov (razkošja) in tvoje ime bo čaščeno na vekov vek.

10. Ne poželi hišo svojega seda — ker varnejše je postaviti lažnijiv odstavek v pogodbo in hladnokrvno žagati drva. Ne želi svojega bližnjega žene — ampak raztroši kako laž in čas bo storila drugo. Ne poželi njegovega moža — hlapca — samo kupi ga; tudi ne njegove dekle, daj jih za boječki draguljev; niti njegovega vola — ker konj več zaleže, niti njegovega osla — ne, ker ti si sam dovolj velik; niti česar, kar je njegovega, ker brez vreha ne moreš tega doseči. To naj delajo samo bogatimi, ker če bi revezl postali pametni, bi kmalu vse bo gastvo šlo rakom živžgat.

Proti prohibiciji.

Najboljše orozje proti prohibiciji je v rokah ljudstva. Ista je zmernost ne samo v pijači, ampak tudi v jedi in v vseh navadah. Zmernost je podlaga dobrobitja in zdravja. Prijetilo pa se je večji množini ljudstva da pri nekaterih prilikah vržajo na stran pravila zmernosti in da je kaška indispozicija temu sledila. Tako nerazpoloženje se bi moralo takoj zdraviti, da se izogne nevarni bolezni. V takih slučajih priporočamo Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino. Isto bitro ozdravi bolni želodec in ga pripravi sposobnega, da sprejme in prehravi vsako hrano brez težav. Pri slabosti krviti temu zdravilu ni para, kakor tudi pri bolezni želodeca, črev in mišič. Isto čisti kri in nosi krepilno hrano celo v najmanjši delce našega telesa.

Na prodaj v lekarnah, dobroih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DRUŠTVO ŠT. 35 S. S. P. Z. v Franklin, Kans., opozarja svoje člane na bolj točno obiskovanje sej, kakor tudi, da oni člani, ki imajo za izdelati oporeke, da to čim prej store, drugače se bo žnjimi postopalo po pravilih. S bratskim pozdravom 2x Ivan Žagar, tajnik.

KJE JE: Frank Mušič doma iz Logatec pri Ljubljani, pred dve leti je bil v Forest City, Pa. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov bratranec Jaka Trček, P. O. Box 419 Forest City, Pa. 3x

Ali ste že poslali naročnino za "Glas Svobode"? Ako ne, blagovite to storiti takoj.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Argentina ..... 18. May 1910 | Alice ..... 8. June 1910
M. Washington ..... 25. May 1910 | Oceania ..... 29. June 1910
Parnci odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

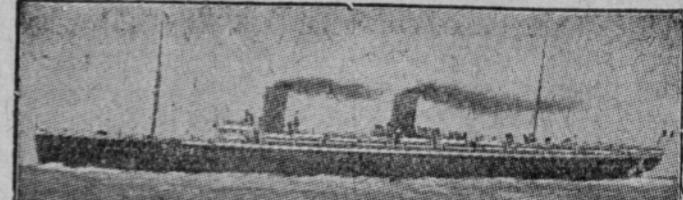
Naša pristanišča so: **AVSTRIJE** Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-RÉKA Železniške cene na teh ozemljih so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 20.000 HP

Chicago, nov parnik ..... 9500 HP
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila
Pristanišče 57 North River vzdobje 15th St., New York City.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastonj.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00
GLAVNICA . \$200,000.00
PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošljemo denar na vse dele sveta; prodajamo slikarje in posojamo denar na posestva in zavarovalne police.

PRIZNANJA TISOĆ IN TISOČIH

ozdravljenih in hvaležnih bolnikov kateri vam dajajo dokaze zaslug svetovnoznanega in slavnega ravnatelja od

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

kateri se žrtvuje, in je ozdravil že nebrojno število slovenskih bolnikov. Vsaki bolnik, kateri se je zaupno obrnil, na slavnega ravnatelja tega zavoda je bil zadovoljen, zadobil popolno zdravje in srečo, katere se veliko družin, ocetje, matere in otroci vecle.

Nima bolezni na svetu, katere bi zdravnikom tega zavoda ne bile poznate in katerih zdravnik tega zavoda ne bi mogli v kratkem času ozdraviti, najsibode možka; ženska ali otročja zastrela ali krontična bolezen. Slavni zdravniki tega zavoda zamorejo povoljne uspehe svojega delovanja, z tisočerimi zahvalnimi pismi dokazati v katerih se ozdravljeni bolniki z najprisrnejšimi besedamizahvaljujejo za jim podeljeno pomoč in zdravje.

DRUGI ZDRAVNICKI KATERI OGLASUJEJO IN GOVORE VELIKO O SEBI NE MOREJO DOKAZATI NITI JED'NEGO POVOLJNEGA DOKAZA SVOJEGA DELOVANJA.

Nobeden naj si ne krati življena, zadovoljnosti in posvetne srečo in tripi v bolezni, temveč naj se takoj obrne na znameniti in svetuznani zdravniški zavod ker našel bode največje srečo in pridobil zopetno popolno zdravje.

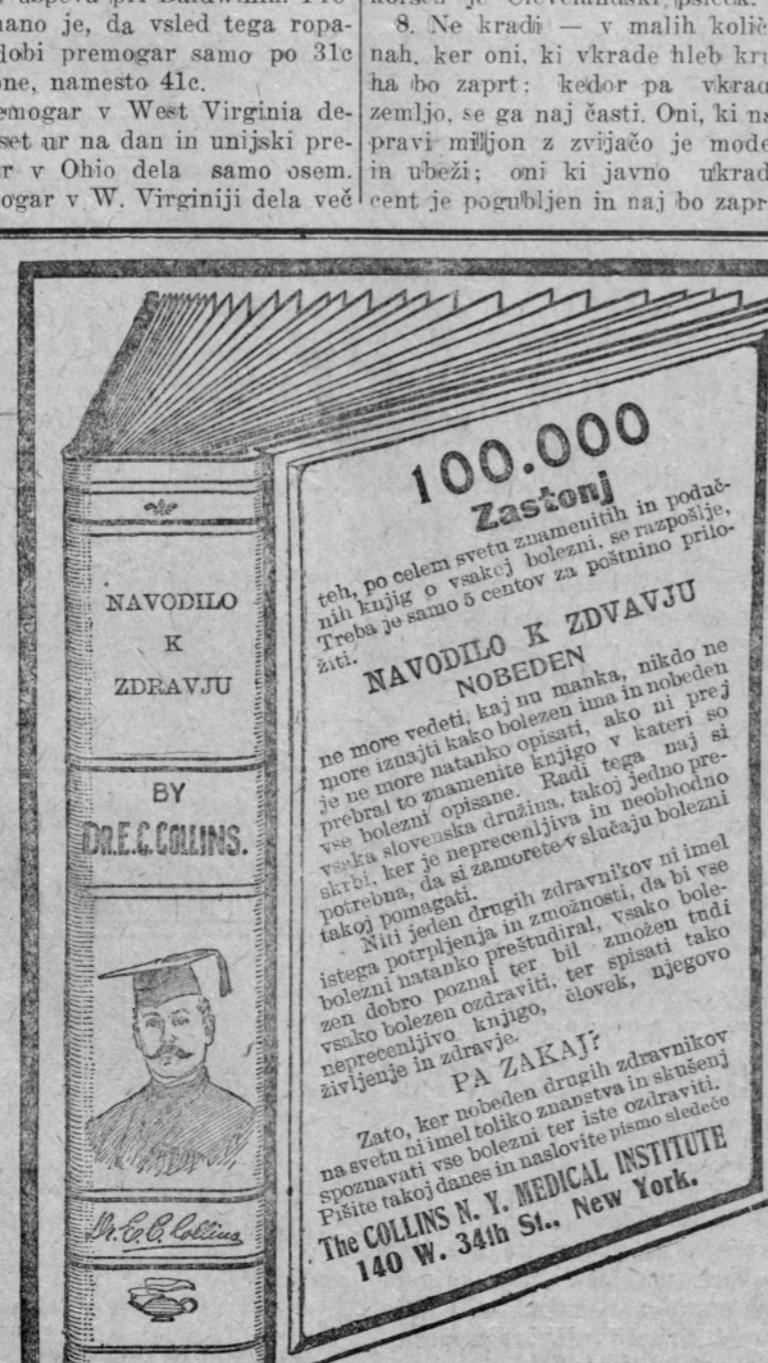
Pridite osebno ali pa pišite na

The Collins N. Y. Medical Institute

140 W. 34th Street, New York City.

Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj.

Uradne ure so: Vsaki dan od 9 ure dopoldan do 1 popoldan in od 2 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih on 9 ure dopoldan do 1 popoldan. Vsaki torek in petek od 7 do 8 ure zvečer.

DOPISI.

Taylor, Wash.

Cenjeni Glas Svobode: —
Upam, da pride ta le dopis v javnost, ker bi prav rada popisala ob kratkem svoje misli.

Z delom gre tukaj še precej dobro in tudi zasluži se ne premašo, ampak delo je tukaj skabsko in če se kateri delavec pri bossu pritoži, pa mu malomarno odgovori: Well, če ti ni všeč pojdi v pisarno, tu imaš "čas" in pojdi od koder si prisel.

Ce bi bila jaz fant ali mož, se ne bi pustila tako brez vsega vzroka odslovi in zahtevala bi svojo pravico. To se pa ne zgodi samo tukaj ampak povsod, kjer so ubogi delaveci preveč boječi ter si misljijo: Vesel sem, da delam, kaj bi še strajkal! Vprašam vas: Ali ni bolje, da prenehate z delom en čas in vpeljate umijo, da boste imeli več pravice kot pa tako?

Delavci in delavke ali še vedno spite in se še niste zbudili iz vsega spanja, da tako dolgo čakate in se ne borite za vašo pravico, da tako potrebeljivo in vdano delate za svojega delodajeca, da potem lažje svoj debel trebuhi siti in se vam smeje, ker on brez vsega dela tako veselo in zapravljujo živi, za tèbe dragi delavec pa še prijaznega pogleda nima? Delavec, zakaj delaš kakor mule celi dan, pa še vèasih nimaš, da bi se do sitega najel in si privoščil čašo pive, da bi se po trudnolnem delu malo okrepljal. Naši ljubi, božji namestniki, nas tako lepo uèe o pasji ponìžnosti in oslovski potrebeljivosti povdarjajo, da moramo biti podložni našim delodajalcem, če hočešmo po smrti priti v nebesa (če so sploh kaka nebesa, jaz jih še nisem videla). Za nas uboge delavce je vse greh kar naredimo, da ni ovisim døebuhom povolji. Za nje ni nobenega greha, ker kedor ima denar si nebesa že na tem svetu kupi. Kedor pošlje par tisočakov "sv. Oèetu" v Rim do božjega blagoslov (ako prav je žid ali protestant kot Morgan, Carnegie i. d.) potem pa lahko naprej goljufa in delavec kri piye, dokler ga ne posuši kakor pajek muhu, katero vlovi v svojo mrežo. Kedor ji izpije kri jo pusti na miru, ker nima od nje nobenega dobička več. Zakaj naj bi bila takra razlika na svetu, ko smo pa prišli vsi enaki in pod istimi pogoji narave-vstvarnice na svet? Zakaj taka ločitev??!

Delaveci in delavke, matere in oèetje na noge in pomagajte boriti se za pravico, če tudi mi ne doèakamo zaželjene svobode, da se bodo vsaj naši potomeci veseli, se nas spominjali ter nam ostali v blagem spominu hvalenzi za pomoè in dobre svobode.

Zene in dekleta! Pridite na našo stran! Odpovete se tistim èrnosuknježem, ki pravijo da so božji namestniki, predstojniki one cerkve, ki je nešteto krate prekhla ženò kot n. pr. "v bolečinah boš rodila svoje otroke". Sv. Apostol Pavel je rekel: "Molé žena v cerkvi", nicejski cerkveni zbor je imenoval ženo naravnost: peklenška vrata, pot k razuzdanosti, skorpijov biè in nekoristen stvor; koncil v Tyru se je peçal s sumljivo hudo bostjo žene in na drugem cerkvenem zboru se je razpravljalo, če ima žena dušo; sv. Avgustin pa pravi doslovno o ženi: "Cim bolj pobožna je žena, tem več ima v sebi razpoloženja k razuzdanosti in pod krimko pobožnosti se skriva poželjnost ali strup okuñenosti."

Tega rimske cerkev še dames ni preklicala in vkljuèi temu si duhovni prispajajo nekako oblast nad nami, dasi ne bi imeli kaj od nas iskati, ker po njihovem mnenju mi nimamo duše, toraj tudi ne moremo priti ne v nebesa še manj pa v pekel.

V duhovne sem dolgo vrlja, dokler nisem prišla do spoznanja in mu pokazala fige. Spoznala sem, da duhoven je slabši kot kedò drugi. Ne nosite svojega trdo zasljuženega denarja ljudem, ki pravijo, da nimate duše, da ste skorpijonov biè in nekoristen stvor. Vprašam le, če je ženska vse to zakaj pa gospodje duhovni sprejmejo denar od nas in ga z veseljem zapravljajo. Delat naj gre kot mora tvoj mož ali fant pa bo vedel koliko je denar vreden in kaj je ženska. Za tisti denar, ki ga bi imela dati svojim prekinjevalecem in zanièevalecem, naroèi se na Glas Svobode iz katerega se lahko dosti nauèi in ti bode mnogo veè koristil kakor

pa duhoven, kateri ne zna druzega, da nas moralno klofuta in daj pa daj dokler imaš še kaj.

Taylorčani smo sreèni, ker nismo teh beraèev, ker naši fantje so bili bolj pametni in so raje ustanovili S. S. P. Društvo, katero toplo priporoèam vsem rajkom in rojaknjam, ker ob času bolezni in nesreèe te bo ono podpralo, duhoven te pa ne pozna veè če imas možno prazno.

Pozdrav vsem Svoobodomislem, vrlemu listu pa mnogo novih naroènikov in naroènic.

Somišlenka.

Sand Coulee, Mont.
Cenjeno uredništvo: —

Prosim, da prihodite te skromne vrstice v nam priljubljenem in za delavstvo prekoristnem listu Glas Svobode.

Poroèati vam moram, da tukaj se slabo dela, da 1 do 2 dni v tednu ni nìè kaj preveè. Pa tudi ne moremo niè boljšega prièakovati in delavec pod temi razmerami ne rabi upati, da bi se na boljše obrnilo. Ko bi se seveda vsi delaveci in delavke zavedale svojih pravic, pa bi bilo na mestu boljše. Tako pa dokler se bomo v božjo voljo vdaljali in ne v svojo, nam ni treba misliti na kaj druga kot na žujavje roke in prazen želodec. Ne davno tega je bilo priobèeno v slovenskem dnevniku vzrok draginje in omenja, da pravi vzrok draginje je preveliko produciranje zlata. Oni stavek nam da veliko, veliko misliti in zakljuèek prenestrenjanja je ta, da dotočni list ni delavski list, temveè eika na kapitalistièno stran.

Delaveci, zbudite se že enkrat in mislite, da smo ljude kaj drugi. In zakaj naj bi bil ubogi trpin tiran in črpan do mozga, med tem ko se drugi sprejhajo, veseli, zabavajo, imajo vsega, kar si žele in žive v razkošju.

R.

Da vas je, da se delavstvo prudi iz tega strupenega sna. Ali ni danes delavec tlaèen od trinoga, kapitalista, tako kot je bil nekdaj suženj. Če ravno ne pada bi po delavčevem podplatu, vendar pa batine, ki more dušo in brutalno padajo na želodec so hujše od bièa starega feodalizma.

Kapitalist ima v zakupu še enega, ki skrbi da ljudstvo ostane nevedno in to je oni, ki nam obeta plaèilo na onem svetu, seveda pri tem moramo biti potrebeljivi in vdani v voljo božjo, ob enem pa moramo dajati za mašen in kupovati potne listke za oni sveti.

Če pa sluèajno nismo penezov za naèavo teh popotnih listkov, teda smo gotovo zguðljeni — odpadnik že na tem svetu. Pamet!

V št. 14 Glas Svobode sem čital dopis iz Superior, Wyo., v katerem se je nek rojak jezik nad impartinenco ondotnega gospoda, ki je zahteval, da mu gospodar plaèa zato, ker ni mogel spati. No ta je pa lepa; onega gospoda pa bi rada poznala, ki je tako predren, da ljudem raèuni zato, če eden zakašlja. Kak vzrok je imel za tak nastop ne vem, paè pa si mislim, da gospodu je bilo žal, da so godovnjaèi pili in za pivo dali denar, namesto njemu. O bog nas varuj slabega vremena in pa slabih duhovnov, posebno takò katerim je dolar najvišji in najmogoènji bog.

Tukaj v naši bližini se ne bi oèemu gospodu slabo godilo, kajti tukaj nas ne morejo ne videti. V. A. S. enkrat prav debelo opalzili po mojem soprogu. Za isto jem gre vsa èast, saj so si moralni "šribarja" iz družega kraja naèeli, da jim je skrupual dopsis, ker sami kaj tacega niso zmožni.

Med drugim pišejo, da Glas Svobode je hinavski list, da od sprejaj liže, od zadaj praska. No, no, glejte si, sedaj že poper praska. Nadalje piše, da se je mojemu možu um omraèil. Ti bedak vseh bedakov! Ali veš, da je moj mož res imel ono fliko seboj, kot jo ti imenuješ G. S. in ali veš ko si vzel Ist, da si èital, kateri list si imel v rokah? Ali veš, da si imel v rokah Glas Naroda? In vendar si trdil, da G. N. rad èita. Slep si in žalja jajca so se zaledla v tvojih publih možganh, ker nisi vedel, kaj si imel v roki. Za sedaj naj zadostuje, v doboèe pa takovemu teperu ne bom odgovarjal, ker z bedaki se ne more pametno polemizirati. Vzemni pa moj naèvet. Kedar boš še koga napadal, se prej preprièaj in odpri oèi ter se preprièaj, če je dotièena oseba, kojo hočeš napadati, mož ali žena. Svetujem ti tudi, da pusti moje soproga na miru in piši na-

tanko in možato, ne pa kot kaka lažnjava babura. V ostalem pa tudi ni možato, da bi se možki podpisal pod dopis, katerega kažna ženska narekuje.

Rojakinje, rojaki naroèajte se na Glas Svobode, kajti ta list je edini, ki se bori za delavske pravice in dobrabit slovenskega trina.

K sklepu pozdravljam vse rojakinje in rojake, tebi list pa želim mnoga uspeha. Ivana T.

Calumet, Minch.

Kakor se zvezde utrinjajo iz vsemira, tako se utrinjajo človeška življenja v veènosti. Danes meni, jutri Tebi, in ni nam znano ne ure na dneva, keda nas Vsevečni za delavstvo prekoristnem listu Glas Svobode.

Tudi danes mi je zabelježiti novico o smrti, ki sicer ni zbirala smrt v vrstah mož ali žena — ne posege je po nedolžnem otročnju življenju in upihnila luè življenju otroka, ki je bil nada in veselje žalujocih staršev.

K veènemu poèitku smo spremili dne 9. t. m. 3 in pol leta starega Ernest, Viljem Schweigerja, sinčka v narodnih krogih dobroznanega g. Josipa Schweigerja, slovenskega mizarja in ustanovitelja Zveze slovenskih fantov na Calumetu. Umrl Vilko bolehal je dalj čas in smrt ga je rešila trpljenja.

Ne budem pisan širši nekrolog o pokojnem Vilku, reèem le: Rodbeni Schweigerjevo naj toljavi zavest, da je šel mali tja, kamor je namenjeno vsim in kamor pridemo vsi.

Koncem dopisu pa reèemo prijetljivom delavcem, že hočešmo po smrti pripraviti.

"Nle žaluj, ker Ti je vzela kruta smrt, Sinčka, ki bil je ponos Tvoj Tolaži se, ne bodi žalosten — potrt, Saj sinko šel med angeliki je roj." R.

Cleveland, O.

Cenjeno urednik: —

V zadnji številki sem čital dopis tikajoè se urednika C. A. (Šmirarije), ki kaj rad trdi, da je praktičen katolièan in pije bravosčino s takimi uèitelj morale kot je neki pobegli kaplan, katerega je policija imela na tiralnici.

Tukaj vam pošljem izrezek iz nekega listu, ki je pravo zrcalo, v katerem se naj uèitelj morale.

Koncem leta 1908. je ležal v dunajski bolnici usmiljenih bratov 20leten izredno lep mladenec Anton Liedl. Brat Faustus se je v njega — zaljubil.

Nekoè je Faustus mladeniča izvalbil v svojo celico. Tam ga je gostil z vinom in likerjem, dokler ga ni popolnoma opijanil. Na to ga je zaljubljeni menih zlorabil. To se je potem ponavljalo veèkrat po dnevi in po noèi.

Ko je konèno mladenič ozdravil in zapustil bolnico, mu je brat Faustus dal 20 K. a kasneje še 10 K. Ob slovesu je brat Faustus rekel mladeniču: "Kadar boš kaj potreboval, kar pridi k meni! Stara ljubezen ne zarjav!"

Liedl je svojo ljubavno afero v bolnici pripovedoval svojemu taborišu Josipu Sedlmayerju, ki je na to stvar izrabil ter izsilil od brata Martina Weberja pod grožnjo, da ga sicer ovadi, veèje zneke.

Ko je bil kasneje brat Faustus premešen v bolnico usmiljenih bratov v Linetu, ga je Liedl tam posetil v spremstvu nekega Möröcia Winterja, ki ga je predstavil za svojega kraja naèela, ter izvabil bratu Weberju 40 kron.

Po preteklu nekaj tednov je Liedl zopet prišel v Linetu v spremstvu 42letnega natakarja Josipa Lohnerja, ki ga je izdajal za svojega oèeta.

To pot sta se Liedl in Lohner obrnila naravnost na priorja uèmiljenih bratov. Ta jima je dal 4000 kron, da bi molčala o zločinu brata Fausta - Martina Weberja. Kljub temu je prišla stvar na uèesa sodišča in te dni se je vrsila obravnava proti Liedlu, Sedlmayerju, Winterju in Lohnerju, ki so bili obsojeni v veè meseèno težko je.

Brat Faustus - Martin Weber pa se je odtegnil roki pravice s tem, da je pobegnil v Švicico.

C. A. bi dobro storila za človeštvom, ako bi v uredniškem članku pisala kaj o èasu klerikalizma, ker sv. vera je zaèela pesati, da je kaj. Čitajte sledèe:

(Nadaljevanje dopisov na 8. str.)

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vspešno zdravi. Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moèi, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vracni, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavado denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošljemo in bodite uverjeni da odravite. Na tisoèi ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, ktero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošlja popolnoma brezplaèno, ter tudi mi plaèamo poštnino. Izpolnite doljeni odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplaèno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošljate brezplaèno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta .....

Država.....

Dolgo življenje.**Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko Vino**

Isto ni nobena skrivena medicina, paè pa je napravljeno iz dobrega, rdeèega vina in importiranih grænkih želisè. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovij in vsled ni podobno niti nevarno najnæjšemu želodcu. Celo zdravi ljudje najbi sem in tja pili kripto, da si ohrajo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi, krepi mišice in èutnice, čisti kri,

napravi gladko oblije, odstrani zabasanost, povspeši čilost in ognjevitost, daje nemoteno spanje, in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstaršega do najmlajšega, za kar se neda reèi o druga zdravilih. Čisto in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 348. Tisto je priroèil najuplivnejših oseb potruje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domaèem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Citatelje opozarjam, da Trinerjev hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in cizdelek.

ITALIJU I ADRIATIC

po staro i najsigurnijo

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjet	\$1.80
Jakob Ruda	.60
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za luhkomisljne ljudi	\$1.25
Kralj na Betajnovi	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Krapanova kobila	\$2.00
Hlapec Jernej	.75
Zgodbe	\$1.00
Za krščen	\$1.50
Ob zori	\$1.50

Kersnikovi spisi:

Cyklamen, I. snopič	\$1.25
Agitator, II. snopič	\$1.25
Na žerinjah, III. snopič	\$1.25
Lutrski ljudje, IV. snopič	\$1.25
Roščin in Verjanko, V. snopič	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopič	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. sno-pič	\$2.50
Berite novice, IX. snopič	\$1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povedi, I. zvezek	\$1.00
" " II. "	\$1.00
" " III. "	\$1.00
" " IV. "	.80
" " V. "	\$1.25

Jurčičevi spisi:

I. zvezek	.60
II. " " .60	.60
III. " " .60	.60
IV. " " .60	.60
V. " " .60	.60
VI. " " .60	.60
VII. " " .60	.60
VIII. " " .60	.60
IX. " " .60	.60
X. " " .60	.60
XI. " " .60	.60

Sienkiewiczovi spisi:

Rodbina polanskeh v 3 delih	\$5.00
Mali vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	.15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo	.60
Jagode	.60
Lešniki	.60
Zimski večeri	.60

Knezova knjižica:

I. zvezek	.40
II. " " .40	.40
VII. " " .50	.50
IX. " " .40	.40
X. " " .40	.40
XI. " " .40	.40
XV. " " .75	.75

Tavčarjeve povedi:

I. zvezek	\$1.35
II. " " .35	.35
III. " " .35	.35
IV. " " .35	.35
V. " " .35	.35

Tolstoevi spisi:

Rodbinska sreča	.40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	.80

Venec slov. povedi:

III. zvezek	.60
IV. " " .60	.60
V. " " .60	.60
VI. " " .60	.60
VII. " " .60	.60
VIII. " " .60	.60
IX. " " .60	.60

Zabavna knjižica:

13. zvezek	.50
14. " " .30	.30
15. " " .60	.60
16. " " .75	.75
17. " " .40	.40
20. " " .75	.75

Knjižica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek	.40
II. " " .10	.10

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak	.35
Momenti	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	\$1.25

Igralke

Igralke	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	.50
Spolne bolezni	.25
Dobra gospodinja	\$1.50

Primož Trubar

Primož Trubar	.50
Dobra kuharica	\$3.00
Medvedji lov	.50
Kapitan Žar	.60
Na divjem zapadu	.60

Džungl

Džungl	.60
Na raku nogo	.50
Sreč	\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez	
po	.75

Marica

Spominski listi	.25
Burska vojska	.30
Austrijski junaki	.75
Znamenje širih	.30
Veliki trgovci	.60

General Lavdon

.30

Družabni razredi v času francoske revolucije

SPISAL K. KAUTSKY.—POSLOVENIL A. H. S.

(Nadaljevanje.)

VI.

Sanskuloti.

Družabni razredi.

Kakor smo videli buržauzija ni nikakor sama tvorila revolucionarno maso, ker razne frakcije so bile direktno interesirane v ohranitvi privilegijev iz motivov začasne koristi, nekatere so pa z blaginim očesom gledale na revolucijo in niso